

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2000/26/ES**ze dne 16. května 2000****o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a o změně směrnic Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS****(Čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,v souladu s postupem podle článku 251 Smlouvy ⁽³⁾, na základě společného textu schváleného dohodovacím výborem dne 7. dubna 2000,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V současnosti existují v členských zemích v oblasti pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel rozdíly mezi právními a správními předpisy a tyto rozdíly představují překážku volného pohybu osob a pojišťovacích služeb.
- (2) Je proto nutné tyto předpisy sblížit, aby bylo zajištěno řádné fungování jednotného trhu.
- (3) Směrnicí 72/166/EHS ⁽⁴⁾ Rada přijala ustanovení o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění.
- (4) Směrnicí 88/357/EHS ⁽⁵⁾ přijala Rada ustanovení o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního a o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb.
- (5) Systém kancelářů zelených karet zajišťuje včasnou likvidaci škod v zemi poškozeného, i když druhá strana pochází z jiné evropské země.
- (6) Systém kancelářů zelených karet neřeší všechny obtíže poškozeného, který musí uplatňovat nárok v jiné zemi vůči osobě s bydlištěm nebo sídlem v ní a vůči pojišťovně s povolením tam vydaným (jiný právní systém, cizí jazyk, neznámé postupy vyřizování a často přehnané opožděné vyřízení).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 343, 13.11.1997, s. 11 a Úř. věst. C 171, 18.6.1999, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. C 157, 25.5.1998, s. 6.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 16. července 1998 (Úř. věst. C 292, 21.9.1998, s. 123), potvrzené dne 27. října 1999, společný postoj Rady ze dne 21. května 1999 (Úř. věst. C 232, 13.8.1999, s. 8) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 1999 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 2. května 2000 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 16. května 2000.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 103, 2.5.1972, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 84/5/EHS (Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 92/49/EHS (Úř. věst. L 228, 11.8.1992, s. 1).

- (7) Usnesením ze dne 26. října 1995 o likvidaci škod vzniklých v důsledku dopravních nehod mimo hranice státu původu poškozeného ⁽¹⁾ vyzval Evropský parlament podle čl. 192 druhého pododstavce Smlouvy Komisi, aby předložila návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady k vyřešení těchto problémů.
- (8) Je vhodné doplnit režim stanovený směrnicemi 72/166/EHS, 84/5/EHS ⁽²⁾ a 90/232/EHS ⁽³⁾, aby bylo možno zajistit poškozeným, kteří utrpí škodu na věci nebo na zdraví v důsledku dopravní nehody motorového vozidla, srovnatelné zacházení bez ohledu na to, kde ve Společenství k nehodě došlo. U nehod spadajících do působnosti této směrnice, které se staly ve státě jiném než ve státě bydliště nebo sídla poškozeného, existují mezery v likvidaci škod poškozeného.
- (9) Použití této směrnice na nehody, které se staly v třetích zemích, jsou kryté systémem zelené karty, týkají se poškozeného s bydlištěm nebo sídlem ve Společenství, a jejichž účastníky se stala vozidla pojištěná a mající obvyklé stanoviště v členském státě, neznamena rozšíření povinného územního krytí pojištění motorových vozidel podle čl. 3 odst. 2 směrnice 72/166/EHS.
- (10) Z toho vyplývá právo poškozeného uplatňovat přímý nárok vůči pojišťovně osoby, která odpovídá za škodu.
- (11) Jedním z uspokojivých řešení pro poškozené, kteří utrpěli škodu na věci nebo na zdraví v důsledku dopravní nehody spadající do působnosti této směrnice, která se stala v jiném státě, než kde mají bydliště nebo sídlo, může být uplatnění nároku v členském státě svého bydliště nebo sídla vůči škodnímu zástupci jmenovanému v něm pojišťovnou osoby, která odpovídá za škodu.
- (12) Toto řešení by umožnilo vyřídit škody utrpěné poškozenými mimo území jejich členského státu bydliště nebo sídla postupy, s nimiž jsou obeznámeny.
- (13) Tímto systémem škodních zástupců v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného zůstává nedotčeno rozhodné hmotné právo i otázky soudní příslušnosti.
- (14) Existence práva osoby, která utrpěla škodu na věci nebo na zdraví, uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně je logickým doplňkem jmenování těchto zástupců a dále zlepšuje právní postavení poškozených v důsledku dopravních nehod motorových vozidel, které se staly mimo členský stát bydliště nebo sídla těchto osob.
- (15) Za účelem vyplnění dotyčných mezer by mělo být stanoveno, že členský stát, v němž je pojišťovně vydáno povolení, po ní požaduje, aby v ostatních členských státech jmenovala škodní zástupce usazené nebo se sídlem v těchto členských státech s cílem shromažďovat všechny nezbytné informace týkající se nároků vyplývajících z takovýchto dopravních nehod a přijímat odpovídající kroky k likvidaci škod jménem a na účet pojišťovny, včetně úhrady odškodnění. Škodní zástupci by měli mít dostatečnou pravomoc k zastupování pojišťovny vůči osobám, které utrpěly škodu v důsledku těchto nehod, a rovněž zastupovat pojišťovnu před orgány daného státu, včetně případného zastupování před soudy, je-li to slučitelné s pravidly mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti.
- (16) Činnost škodního zástupce není dostatečná k založení soudní příslušnosti v členském státě bydliště nebo sídla poškozeného, jestliže tak pravidla mezinárodního práva soukromého o stanovení soudní příslušnosti nestanoví.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 308, 20.11.1995, s. 108.

⁽²⁾ Druhá směrnice Rady (84/5/EHS) ze dne 30. prosince 1983 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 90/232/EHS (Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽³⁾ Třetí směrnice Rady (90/232/EHS) ze dne 14. května 1990 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33).

- (17) Jmenování škodních zástupců by mělo být jednou z podmínek přístupu k pojišťovacím činnostem a jejich výkonu podle odvětví 10 bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS ⁽¹⁾, s výjimkou odpovědnosti dopravce. Tato podmínka by tedy měla být splněna jednotným úředním povolením vydaným orgány členského státu, v němž má pojišťovna ústředí, jak je stanoveno v oddílu II směrnice 92/49/EHS ⁽²⁾. Tato podmínka by rovněž měla platit pro pojišťovny, které mají své ústředí mimo Společenství a které si zajistily povolení umožňující jim přístup k pojišťovací činnosti v členském státě Společenství. Směrnice 73/239/EHS by podle toho měla být pozměněna a doplněna.
- (18) Kromě toho, že pojišťovna má zástupce ve státě, kde má bydliště nebo sídlo poškozený, je vhodné zajistit zvláštní právo poškozeného, aby byl jeho nárok vyřízen neprodleně. Je proto nutné zahrnout do vnitrostátních právních předpisů příslušné účinné a systematické finanční nebo odpovídající správní postupy — jako je soudní příkaz kombinovaný s pokutami, pravidelné hlášení orgánům dozoru, kontroly na místě, zveřejnění ve vnitrostátním úředním věstníku a v tisku, pozastavení činnosti společnosti (zákaz uzavírání nových smluv po určitou dobu) jmenování zvláštního zástupce orgánů dozoru pro kontrolu toho, zda je obchodní činnost prováděna v souladu s pojišťovacími předpisy, odejmutí povolení k této obchodní činnosti, sankce uplatňované vůči ředitelům a řídicím pracovníkům v případě, že pojišťovna nebo její zástupce nesplní povinnost poskytnout odškodnění v rozumném odstupu, čímž by mělo zůstat nedotčeno možné použití jakéhokoli jiného opatření — zvláště podle právních předpisů o dozoru nad pojišťovnictvím — které bude považováno za vhodné. Nicméně podmínkou je, aby občanskoprávní odpovědnost, škoda na věci a na zdraví nebyly sporné, aby byla pojišťovna schopna poskytnout odůvodněnou nabídku v předem stanoveném časovém limitu. Odůvodněná nabídka na odškodnění by měla mít písemnou formu a obsahovat podklady, na jejichž základě byly odpovědnost a škody hodnoceny.
- (19) Kromě těchto sankcí je vhodné stanovit, aby z částky odškodnění nabídnuté poškozenému pojišťovnou nebo stanovené soudem byl splatný úrok, jestliže nabídka nebyla učiněna ve zmíněném stanoveném časovém limitu. Jestliže členský stát má existující vnitrostátní pravidla, která zahrnují požadavek placení úroků z prodlení, toto ustanovení se provádí odkazem na tato pravidla.
- (20) Pro poškozené, kteří utrpěli škodu na věci nebo na zdraví v důsledku nehody motorového vozidla, je někdy obtížné zjistit název pojišťovny poskytující pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, která se stala účastníky nehody.
- (21) V zájmu takových poškozených by členské státy měly zřídit informační střediska, která by zajistila, aby byly tyto informace okamžitě dostupné. Tato informační střediska by rovněž měla poskytnout poškozeným informace týkající se škodních zástupců. Je nezbytné, aby tato střediska navzájem spolupracovala a rychle reagovala na žádosti o informace o škodních zástupcích vyžádané středisky v jiných členských zemích. Bylo by vhodné, aby tato střediska shromažďovala informace o skutečném datu ukončení pojištění, ale nikoli o uplynutí původní doby platnosti pojistky, jestliže doba trvání smlouvy se automaticky prodlužuje v důsledku toho, že smlouva nebyla zrušena.
- (22) Měla by být přijata zvláštní opatření ohledně vozidel (například vládních nebo vojenských vozidel), na něž se vztahují výjimky z povinnosti pojištění občanskoprávní odpovědnosti.
- (23) Poškozený může mít oprávněný zájem na tom, aby byl informován o totožnosti majitele nebo obvyklého řidiče nebo registrovaného držitele vozidla, například může-li získat odškodnění pouze od těchto osob, protože vozidlo není řádně pojištěné nebo škoda přesahuje pojištěnou částku, tato informace by tudíž měla být poskytnuta.

(¹) První směrnice Rady (73/239/EHS) ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu (Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 3). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 95/26/ES (Úř. věst. L 168, 18.7.1995, s. 7).

(²) Směrnice Rady (92/49/EHS) ze dne 18. června 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících přímého pojištění jiného než životního a o změně směrnic 73/239/EHS a 88/357/EHS (třetí směrnice o jiném než životním pojištění) (Úř. věst. L 228, 11.8.1992, s. 1). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 95/26/ES (Úř. věst. L 168, 18.7.1995, s. 7).

- (24) Určité poskytované informace, jako jméno a adresa majitele nebo obvyklého řidiče vozidla a číslo pojistné smlouvy nebo státní poznávací značka vozidla, tvoří osobní údaje ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁾. Zpracování takovýchto údajů, které je nutné pro účely této směrnice, proto musí splňovat vnitrostátní opatření přijatá v souladu se směrnicí 95/46/ES. Jméno a adresa obvyklého řidiče by měly být poskytnuty pouze v případě, že to vnitrostátní právní předpisy umožňují.
- (25) Je nezbytné vytvořit orgán pro odškodnění, u kterého může poškozený žádat o odškodnění v případě, že pojišťovna nejmenuje zástupce nebo zřetelně zdržuje likvidaci škod nebo v případě, že pojišťovnu nelze zjistit, který by zaručil poškozenému, že nezůstane bez odškodnění, na které má nárok. Zásah orgánu pro odškodnění by se měl omezovat na jednotlivé zřídka se vyskytující případy, kdy pojišťovna nesplní své povinnosti navzdory odrazujícím účinkům možného uložení postihů.
- (26) Úloha orgánu pro odškodnění spočívá v likvidaci škod týkajících se škody na věci nebo na zdraví, které poškozený utrpěl, pouze v objektivně zjištěných případech, a proto orgán pro odškodnění musí omezit svou činnost na ověřování, zda nabídka odškodnění byla učiněna ve stanovené lhůtě a stanovenými postupy, avšak bez vyjadřování se k věci samé.
- (27) Právnícké osoby, které ze zákona přebírají nároky poškozeného vůči osobě odpovědné za nehodu nebo vůči pojišťovně osoby, která odpovídá za škodu (jako například jiné pojišťovny nebo orgány sociálního zabezpečení), by neměly mít oprávnění předkládat odpovídající nárok orgánu pro odškodnění.
- (28) Orgán pro odškodnění by měl mít právo převzetí nároku, pokud poskytl odškodnění poškozenému. Za účelem ulehčení vymáhání nároku orgánem pro odškodnění vůči pojišťovně, jestliže nejmenovala škodního zástupce nebo zjevně zdržuje likvidaci škod, orgán poskytující odškodnění ze státu, ze kterého pochází poškozený, by měl mít automatické právo na náhradu s převzetím práv poškozeného na straně odpovídajícího orgánu ve státě, kde je zřízena pojišťovna. Tento odpovídající orgán je nejvhodnějším orgánem k provedení řízení k postihu pojišťovny.
- (29) Ačkoli členské státy mohou určit, že nárok vůči orgánu pro odškodnění může být podřízené povahy, poškozený by neměl být nucen předkládat svůj nárok osobě odpovědné za nehodu dříve, než jej předloží orgánu pro odškodnění. V tom případě by poškozený měl být přinejmenším ve stejném postavení jako v případě nároků vůči garančnímu fondu podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS.
- (30) Tento systém může fungovat na základě dohody mezi orgány pro odškodnění vytvořenými nebo schválenými členskými státy, která vymezuje jejich funkce a povinnosti a postupy náhrady.
- (31) Tam, kde není možné zjistit pojistitele vozidla, by měla být přijata opatření, aby konečným dlužníkem odškodného poškozenému byl podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS garanční fond sídlící v členském státě, kde nepojištěné vozidlo, při jehož používání došlo k dopravní nehodě, má obvyklé stanoviště. Jestliže není možné vozidlo zjistit, je nutné učinit opatření, aby konečným dlužníkem podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS byl garanční fond sídlící v členském státě, ve kterém došlo k nehodě,

(¹) Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti

1. Účelem této směrnice je vytvořit zvláštní opatření použitelná pro poškozené, již mají nárok na náhradu za škody nebo zranění v důsledku nehody v jiném členském státě než ve členském státě bydliště nebo sídla poškozeného, jež byly způsobeny provozem vozidel pojištěných a majících obvyklé stanoviště v členském státě.

Aniž jsou dotčeny právní předpisy třetích zemí o občanskoprávní odpovědnosti a mezinárodního práva soukromého, vztahuje se tato směrnice rovněž na poškozené s bydlištěm nebo sídlem v členském státě a mající nárok na odškodnění za každou škodu na věci nebo na zdraví v souvislosti s nehodou ve třetích zemích, jejichž národní kanceláře pojistitelů, jak jsou vymezeny v čl. 1 odst. 3 směrnice 72/166/EHS, se připojily k systému zelených karet, jsou-li tyto dopravní nehody způsobeny provozem vozidel, která jsou pojištěna a mají obvyklé stanoviště v členském státě.

2. Články 4 a 6 se použijí pouze v případě nehod způsobených provozem vozidla

- a) pojištěného u provozovny v jiném členském státě než ve státě bydliště nebo sídla poškozeného a
- b) s obvyklým stanovištěm v jiném členském státě než ve státě bydliště nebo sídla poškozeného.

3. Článek 7 se použije také na nehody způsobené vozidly pocházejícími ze třetích zemí, na které se vztahují články 6 a 7 směrnice 72/166/EHS.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se:

- a) „pojišťovnou“ rozumí podnik, který získal úřední povolení v souladu s článkem 6 nebo čl. 23 odst. 2 směrnice 73/239/EHS;
- b) „provozovnou“ rozumí ústředí, agentura nebo pobočka pojišťovny, jak je vymezena v čl. 2 písm. c) směrnice 88/357/EHS;
- c) „vozidlem“ rozumí vozidlo, jak je vymezeno v čl. 1 odst. 1 směrnice 72/166/EHS;
- d) „poškozeným“ rozumí poškozený, jak je vymezen v čl. 1 odst. 2 směrnice 72/166/EHS;
- e) „členským státem, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště“ rozumí území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, jak je vymezeno v čl. 1 odst. 4 směrnice 72/166/EHS.

Článek 3

Přímý nárok

Každý členský stát zajistí, aby poškození zmínění v článku 1 v důsledku nehody vozidel ve smyslu tohoto ustanovení měli přímý nárok vůči pojišťovně pojišťující osobu, která odpovídá za škodu, pro případ občanskoprávní odpovědnosti.

Článek 4

Škodní zástupci

1. Všechny členské státy přijmou veškerá opatření, aby všechny pojišťovny pojišťující rizika zařazená do odvětví 10 bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS kromě odpovědnosti dopravce jmenovaly škodního zástupce v každém jiném členském státě, než kde získaly úřední povolení. Úkolem škodního zástupce je projednání a vyřízení nároků vzniklých z nehody v případech uvedených v článku 1. Škodní zástupce musí mít bydliště nebo být usazen v členském státě, v němž je jmenován.

2. Výběr škodního zástupce škod je věcí uvážení pojišťovny. Členské státy nesmějí tuto volbu omezit.
 3. Škodní zástupce může jednat za jednu nebo i více pojišťoven.
 4. Škodní zástupce shromažďuje v souvislosti s takovými nároky veškeré informace nutné k jejich vyřízení a přijímá opatření nutná k jednání o likvidaci škod. Požadavek jmenování škodního zástupce nevyklučuje právo poškozeného nebo jeho pojišťovny zahájit řízení přímo proti osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně.
 5. Škodní zástupci jsou vybaveni dostatečnými pravomocemi k zastupování pojišťovny ve vztahu k poškozeným v případech uvedených v článku 1 a v plném rozsahu tyto nároky uspokojit. Musí být schopni zkoumat případ v úředním jazyce nebo jazycích členského státu bydliště nebo sídla poškozeného.
 6. Členské státy zavádí povinnost, podpořenou příslušnými účinnými a systémovými finančními nebo obdobnými správními postihy, s cílem zajistit, aby do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal svou žádost o odškodnění buď přímo pojišťovně osoby, která nehodu způsobila, nebo jejímu škodnímu zástupci,
 - a) pojišťovna osoby, která nehodu způsobila, nebo její škodní zástupce učinil odůvodněnou nabídku odškodnění v případech, kdy není odpovědnost popírána a škody byly vyčísleny, nebo
 - b) pojišťovna, které byl nárok na odškodnění adresován, nebo škodní zástupce poskytl odůvodněnou odpověď k bodům žádosti o plnění v případech, kdy je odpovědnost popírána nebo nebyla jasně stanovena nebo škoda nebyla plně vyčíslena.
- Členské státy přijmou opatření, aby tam, kde není nabídka učiněna do tří měsíců, byla částka odškodnění poškozenému, nabídnutá pojišťovnou nebo stanovená soudem, zatížena úrokem.
7. Komise uvědomí do 20. ledna 2006 Evropský parlament a Radu o provedení odst. 4 prvního pododstavce, o účinnosti tohoto opatření a o rovnocennosti vnitrostátních ustanovení o postizích, a případně podá návrhy.
 8. Jmenování škodního zástupce samo o sobě nepředstavuje otevření pobočky ve smyslu čl. 1 písm. b) směrnice 92/49/EHS a škodní zástupce není považován za provozovnu ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 88/357/EHS ani za provozovnu ve smyslu Bruselské úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a o výkonu rozhodnutí v občanskoprávních a obchodních věcech ⁽¹⁾.

Článek 5

Informační střediska

1. S cílem zajistit, aby poškozený měl možnost žádat o odškodnění, každý členský stát zřídí nebo schválí informační středisko, jehož úkolem je:
 - a) vedení registru obsahujícího tyto informace:
 1. státní poznávací značky motorových vozidel s obvyklým stanovištěm na území daného státu;
 2. i) čísla pojistných smluv, které kryjí provoz těchto vozidel pro případ rizik zařazených do odvětví 10 bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS jiných než odpovědnosti dopravce a tam, kde platnost této pojistné smlouvy vypršela, rovněž datum ukončení platnosti pojištění,
 - ii) číslo zelené karty nebo potvrzení o hraničním pojištění, jestliže se na vozidlo některý z těchto dokumentů vztahuje v případě, že vozidlo využívá výjimku uvedenou v čl. 4 písm. b) směrnice 72/166/EHS;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 27, 26.1.1998, s. 1 (úplné znění).

3. pojišťovny pojišťující provoz vozidel pro rizika zařazená do odvětví 10 bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS kromě odpovědnosti dopravce a škodní zástupci jmenovaní takovými pojišťovnami v souladu s článkem 4, jejichž jména se oznámí informačním střediskům v souladu s odstavcem 2 tohoto článku;
4. seznam vozidel, na která se v každém státě vztahuje výjimka z požadavku pojištění občanskoprávní odpovědnosti v souladu s čl. 4 písm. a) a b) směrnice 72/166/EHS;
5. ohledně vozidel uvedených v bodě 4:
 - i) název instituce nebo orgánu určeného v souladu s čl. 4 písm. a) druhým pododstavcem směrnice 72/166/EHS pro odškodnění poškozeného v případech, kdy není použitelný postup uvedený v čl. 2 odst. 2 první odrážce směrnice 72/166/EHS, jestliže se na vozidlo vztahuje výjimka uvedená v čl. 4 písm. a) směrnice 72/166/EHS,
 - ii) název orgánu pojišťujícího vozidlo v členském státě, kde má vozidlo obvyklé stanoviště, jestliže pro něj platí výjimka uvedená v čl. 4 písm. b) směrnice 72/166/EHS;

b) nebo koordinace shromažďování a poskytování těchto informací;

c) a pomoc oprávněným osobám při zjišťování informací uvedených v písm. a) bodech 1, 2, 3, 4 a 5.

Informace podle písm. a) bodů 1, 2 a 3 musí být uchovávány po dobu sedmi let od ukončení registrace vozidla nebo ukončení pojistné smlouvy.

2. Pojišťovny uvedené v odst. 1 písm. a) bodu 3) oznámí informačním střediskům všech členských států jméno a adresu škodního zástupce, kterého jmenovaly v souladu s článkem 4 v každém členském státě.

3. Členské státy zajistí, aby poškozený měl po dobu sedmi let po nehodě nárok získat neprodleně od informačního střediska členského státu, v němž má bydliště nebo sídlo, členského státu, kde má vozidlo obvyklé stanoviště, nebo členského státu, kde došlo k nehodě, tyto údaje:

a) jméno a adresu pojišťovny,

b) číslo pojistné smlouvy a

c) jméno a adresu škodního zástupce pojišťovny ve státě bydliště nebo sídla poškozeného.

Informační střediska navzájem spolupracují.

4. Informační středisko poskytuje poškozenému údaje o jméně a adrese majitele nebo obvyklého řidiče nebo registrovaného držitele vozidla, jestliže má poškozený oprávněný zájem na získání těchto údajů. Pro účely tohoto předpisu se informační střediska obrací zejména na:

a) pojišťovnu nebo

b) orgán pro registraci vozidel.

Jestliže se na vozidlo vztahuje výjimka uvedená v čl. 4 písm. a) směrnice 72/166/EHS, informační středisko oznámí poškozenému název orgánu nebo úřadu určeného v souladu s čl. 4 písm. a) druhým pododstavcem této směrnice pro odškodnění poškozeného v případech, kdy nelze použít postup podle čl. 2 odst. 2 první odrážky této směrnice.

Jestliže se na vozidlo vztahuje výjimka uvedená v čl. 4 písm. b) směrnice 72/166/EHS, informační středisko oznámí poškozenému jméno orgánu kryjícího vozidlo v zemi, kde má obvyklé stanoviště.

5. Zpracování osobních údajů vyplývajících z předchozího odstavce musí být prováděno v souladu s vnitrostátními předpisy přijatými podle směrnice 95/46/ES.

Článek 6

Orgány pro odškodnění

1. Každý členský stát zřídí nebo schválí orgán pro odškodnění pověřený poskytováním odškodnění poškozeným v případech uvedených v článku 1.

Poškození mohou předložit požadavek orgánu pro odškodnění ve členských zemích svého bydliště nebo sídla,

- a) jestliže do tří měsíců ode dne, kdy poškozený podal svou žádost o odškodnění pojišťovně, u které je motorové vozidlo, které způsobilo nehodu, pojištěno, nebo jejímu škodnímu zástupci, pojišťovna nebo její škodní zástupce neposkytnou odůvodněnou odpověď na body obsažené v této žádosti a
- b) jestliže pojišťovna nejmenovala škodního zástupce ve státě bydliště nebo sídla poškozeného v souladu s čl. 4 odst. 1. V tom případě nesmějí poškození podat žádost orgánu pro odškodnění, jestliže již podaly tuto žádost přímo pojišťovně, která pojistila vozidlo, jehož provoz způsobil nehodu, a jestliže obdrželi odůvodněnou odpověď do tří měsíců od podání žádosti.

Poškození však nesmějí podat žádost orgánu pro odškodnění, jestliže zahájili soudní řízení přímo proti pojišťovně.

Orgán pro odškodnění podnikne kroky do dvou měsíců ode dne, kdy mu poškozený podá žádost o odškodnění, ale ukončí své kroky, jestliže pojišťovna nebo škodní zástupce následně předloží odůvodněnou odpověď na žádost.

Orgán pro odškodnění okamžitě uvědomí:

- a) pojišťovnu, u které je pojištěno vozidlo, jehož provoz způsobil nehodu, nebo škodního zástupce;
- b) orgán pro odškodnění v členském státě provozovny pojišťovny, která uzavřela pojistnou smlouvu;
- c) je-li známa, osobu, která nehodu způsobilá,

že obdržel od poškozeného žádost o odškodnění a že odpoví na tuto žádost do dvou měsíců od jejího předložení.

Tímto ustanovením zůstává nedotčeno právo členských států považovat odškodnění tímto orgánem za subsidiární nebo nesubsidiární a právo činit kroky k likvidaci škody mezi tímto orgánem a osobou či osobami, které způsobily nehodu, a jinou pojišťovnou nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají odškodnit poškozeného v téže nehodě. Členské státy však nesmějí dovolit tomuto orgánu vázat výplatu odškodnění na jakékoli jiné podmínky, než které jsou stanoveny v této směrnici, zejména na podmínku, aby poškozený musel jakkoli prokázat, že osoba, která odpovídá za škodu, není schopna nebo odmítá zaplatit náhradu škody.

2. Orgán pro odškodnění, který odškodnil poškozeného v členském státě jeho bydliště nebo sídla, je oprávněn požadovat náhradu vyplacené částky od orgánu pro odškodnění v členském státě provozovny pojišťovny, která vystavila pojistku.

Posledně jmenovaný orgán pak převezme práva poškozeného vůči osobě, která nehodu způsobila, nebo její pojišťovně, pokud orgán pro odškodnění členského státu bydliště nebo sídla poškozeného poskytl odškodnění za utrpenou škodu na věci nebo na zdraví. Každý členský stát je povinen uznat toto převzetí práv, jak je upraveno jakýmkoli jiným členským státem.

3. Tento článek je použitelný:

- a) od uzavření dohody mezi orgány pro odškodnění zřízenými nebo schválenými členskými státy ohledně jejich funkcí, povinností a postupů náhrady;
- b) ode dne stanoveného Komisí poté, co se Komise v úzké spolupráci s členskými státy ujistí o tom, že tato dohoda byla uzavřena.

Komise uvědomí Evropský parlament a Radu o provedení tohoto článku a jeho uplatňování do 20. července 2005 a podle potřeby podá návrhy.

Článek 7

Jestliže není možné vozidlo zjistit nebo jestliže do dvou měsíců od nehody není možné zjistit pojišťovnu, může poškozený požádat o odškodnění u orgánu pro odškodnění členského státu, kde má bydliště nebo sídlo. Odškodnění se poskytuje v souladu s článkem 1 směrnice 84/5/EHS. Tehdy orgán pro odškodnění uplatní nárok za podmínek stanovených v čl. 6 odst. 2 této směrnice:

- a) v případě, že nelze zjistit pojišťovnu: vůči garančnímu fondu podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS v členském státě, kde má vozidlo obvyklé stanoviště;
- b) v případě nezjištěného vozidla: vůči garančnímu fondu v členském státě, ve kterém došlo k nehodě;
- c) v případě vozidla třetí země: vůči garančnímu fondu členského státu, ve kterém došlo k nehodě.

Článek 8

Směrnice 73/239/EHS se mění takto:

- a) v čl. 8 odst. 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:
„f) oznámil jméno a adresu škodního zástupce jmenovaného v každém jiném členském státě, než ve kterém je žádáno o povolení, jestliže rizika, jež mají být kryta, patří do odvětví 10 bodu A přílohy, s vyloučením odpovědnosti dopravce“;
- b) v čl. 23 odst. 2 se doplňuje nové písmeno, které zní:
„h) oznámí jméno a adresu škodního zástupce jmenovaného v každém jiném členském státě, než ve kterém je žádáno o povolení, jestliže rizika, jež mají být kryta, patří do odvětví 10 bodu A přílohy, s vyloučením odpovědnosti dopravce.“

Článek 9

Směrnice 88/357/EHS se mění takto:

V čl. 12a odst. 4 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Jestliže pojišťovna nejmenovala zástupce, mohou členské státy dát souhlas se jmenováním škodního zástupce jmenovaného v souladu s článkem 4 směrnice 2000/26/ES (*), který je zmocněn vykonávat funkce zástupce jmenovaného v souladu s tímto odstavcem.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a o změně směrnic Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).“

Článek 10

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději 20. července 2002. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Použijí tato ustanovení ode dne 20. ledna 2003.

2. Přijímají-li členské státy tato opatření, musí v nich být učiněn odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

3. Aniž je dotčen odstavec 1, zřídí nebo schválí členské státy orgán pro odškodnění v souladu s čl. 6 odst. 1 do dne 20. ledna 2002. Jestliže orgány pro odškodnění neuzavřou dohodu v souladu s čl. 6 odst. 3 do dne 20. července 2002, navrhne Komise opatření, která zajistí, že články 6 a 7 budou použitelné ode dne 20. ledna 2003.

4. Členské státy mohou v souladu se Smlouvou zachovat nebo uvést v účinnost předpisy, které jsou výhodnější pro poškozeného než předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.
5. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 11

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 12

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou k provedení této směrnice, a učiní veškeré nezbytné kroky k zabezpečení jejich používání. Stanovené sankce musí být účinné, úměrné a odrazující. Členské státy sdělí tato ustanovení Komisi nejpozději do 20. července 2002 a veškeré následné změny co nejdříve.

Článek 13

Adresáti

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 16. května 2000.

Za Evropský parlament

předsedkyně

Nicole FONTAINE

Za Radu

předseda

Manuel CARRILHO
